

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 339/2022-31

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Veselým, Mierová 1, Veľký Krtíš, proti postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 9/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 4. februára 2022 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 9/2021 (ďalej aj „napadnutý postup najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 T 7/2013 zo 6. decembra 2017 uznaný vinným zo spáchania pokračovacieho prečinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 238 Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v rozsudku v bodoch 1 až 7, za čo mu okresný súd uložil podmienený trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov so skúšobnou dobou v trvaní dvoch rokov, ako aj trest zákazu činnosti spočívajúci v zákaze vykonávať funkciu správcu konkurznej podstaty v trvaní siedmich rokov a poškodených s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

2.1. Proti rozsudku okresného súdu podali sťažovateľ, ako aj prokurátor Krajskej prokuratúry v Banskej Bystrici odvolania, o ktorých Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“)

uznesením č. k. 4 To 35/2018 z 18. októbra 2018 rozhodol tak, že ich podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

2.2. Proti uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, o ktorom najvyšší súd uznesením č. k. 4 Tdo 9/2021 z 23. novembra 2021 rozhodol tak, že ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Pokiaľ ide o napadnutý (vychádzajúc z petitu ústavnej sťažnosti) postup najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 9/2021, v ústavnej sťažnosti sťažovateľa absentuje akékoľvek uvedenie dôvodov, resp. odôvodnenie toho, v čom by malo podľa názoru sťažovateľa spočívať porušenie označených práv postupom najvyššieho súdu.

3.1. Vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu č. k. 4 Tdo 9/2021 z 23. novembra 2021 sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že predmetné uznesenie najvyššieho súdu je arbitrárne, keďže podľa názoru sťažovateľa sa v ňom najvyšší súd náležite nevysporiadal so všetkými jeho dovolacími námietkami.

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie označených základných práv sťažovateľa podľa ústavy a práva podľa dohovoru napadnutým postupom najvyššieho súdu, zrušil uznesenie najvyššieho súdu č. k. 4 Tdo 9/2021 z 23. novembra 2021 a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, zakázal najvyššiemu súdu v napadnutom konaní pokračovať v porušovaní základných práv a slobôd sťažovateľa a priznal mu náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

6. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

8. Z petitu ústavnej sťažnosti vyplýva, že podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie označených základných práv sťažovateľa podľa ústavy a práva podľa dohovoru napadnutým postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tdo 9/2021.

9. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti odôvodňuje porušenie svojich práv uznesením najvyššieho súdu č. k. 4 Tdo 9/2021 z 23. novembra 2021.

9.1. Napriek uvedenému odôvodneniu ústavnej sťažnosti jej petit úplne jednoznačne vymedzuje, že ústavná sťažnosť sťažovateľa nesmeruje proti uzneseniu najvyššieho súdu č. k. 4 Tdo 9/2021 z 23. novembra 2021, ale „*len*“ proti postupu („*konaniu*“) najvyššieho súdu v napadnutom konaní, keďže v petite ústavnej sťažnosti sťažovateľ nenavrhuje, aby ústavný súd rozhodol o porušení jeho označených práv uznesením najvyššieho súdu č. k. 4 Tdo 9/2021 z 23. novembra 2021, ale navrhuje, aby ústavný súd rozhodol o porušení jeho označených práv postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní. V ústavnej sťažnosti sťažovateľa pritom absentuje akékoľvek uvedenie dôvodov, resp. odôvodnenie toho, v čom by malo podľa názoru sťažovateľa spočívať porušenie jeho označených práv napadnutým postupom najvyššieho súdu.

9.2. Z uvedeného vyplýva, že odôvodnenie ústavnej sťažnosti sťažovateľa zjavne nezodpovedá navrhovanému petitu ústavnej sťažnosti.

10. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, ktorých uplatnenie je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania. Inak povedané, ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde.

11. Z hľadiska predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti je podstatná najmä požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde, a to požiadavka relevantnej ústavnoprávnej argumentácie (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv, ako aj z § 45 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 tohto zákona neustanovuje inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha, čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti. Ústavný súd osobitne zdôrazňuje, že viazosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené zvoleným advokátom.

12. Keďže sťažovateľ v petite svojej ústavnej sťažnosti namieta porušenie svojich práv výlučne napadnutým postupom najvyššieho súdu, a nie aj uznesením najvyššieho súdu, predmetom ústavného prieskumu sťažovateľom namietaného porušenia jeho v ústavnej sťažnosti označených práv môže byť len označený postup najvyššieho súdu, pričom však sťažovateľ v odôvodnení ústavnej sťažnosti vôbec neuvádza, v čom by podľa jeho názoru malo spočívať porušenie označených práv napadnutým postupom najvyššieho súdu.

13. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie ústavnej sťažnosti sťažovateľa zjavne nezodpovedá navrhovanému petitu ústavnej sťažnosti a nekorešponduje s ním, a preto táto ústavná sťažnosť napriek tomu, že sťažovateľ je zastúpený advokátom, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené zákonom o ústavnom súde.

14. Na uvedenom závere nič nemení ani to, že sťažovateľ sa druhým bodom petitu ústavnej sťažnosti domáha, aby ústavný zrušil uznesenie najvyššieho súdu č. k. 4 Tdo 9/2021 z 23. novembra 2021 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Totiž nevyhnutným predpokladom toho, aby ústavný súd mohol pristúpiť k zrušeniu rozhodnutia je, že ústavný súd v prvom rade vysloví porušenie základného práva vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré má zrušiť. Inak povedané, ústavný súd nemôže zrušiť rozhodnutie orgánu verejnej moci, ak najprv (vychádzajúc z petitu) nevysloví, že predmetným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva (m. m. II. ÚS 270/2021, II. ÚS 59/2022).

14.1. Ak teda ústavnému súdu už samotná formulácia petitu ústavnej sťažnosti sťažovateľa vôbec nedáva možnosť vysloviť porušenie jeho práv uznesením najvyššieho súdu č. k. 4 Tdo 9/2021 z 23. novembra 2021, ale „*len*“ napadnutým postupom najvyššieho súdu, ústavný súd nemôže ani zrušiť napadnuté uznesenie najvyššieho súdu, hoci sa sťažovateľ zrušenia tohto rozhodnutia petitom ústavnej sťažnosti domáha.

15. Ústavný súd zároveň poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ je v konaní pred ústavným súdom zastúpený advokátom, ktorý je v súlade s § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

16. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale týka sa petitu, resp. odôvodnenia ústavnej sťažnosti ako esenciálnych obsahových náležitostí ústavnej sťažnosti, ústavný súd sťažovateľa, ktorý je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019, II. ÚS 233/2021, II. ÚS 270/2021, II. ÚS 59/2022).

17. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

18. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júla 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu